

Els Vandenbussche is laatste jaarsstudente Politieke Wetenschappen aan de Leuvense Universiteit. Ze was één van de actieve trekkers van D14-Leuven en na de acties tegen de Europese tops koos ze er samen met heel wat medestanders voor om verder te werken binnen Attac. Rood peilde naar haar standpunt over 1 mei.

Wat roept een feestdag als 1 mei bij jou op?

Els: Als ik aan 1 mei denk dan denk ik aan de dag arbeid en aan de wereld van de arbeid. Het gaat dus om de mensen die werken in loondienst, arbeiders of bedienden. Mensen die hun belangen verdedigen via een vakbond. Dus roept 1 mei bij mij een beeld op van vakbonden en alles wat ze verwezenlijkt hebben. Ik denk dan aan de achturedag bijvoorbeeld, aan de syndicale rechten die opgebouwd werden -en helaas vandaag terug onder vuur liggen. Maar ook denk ik aan dingen die slechts zijdeling met de werkomstandigheden te maken hebben: de strijd van de vakbonden voor het stemrecht, de sociale zekerheid. De strijd om een goed leven te kunnen leiden, eigenlijk. Niet enkel op het werk maar ook daarbuiten.

Het doet je dus vooral aan de geschiedenis denken?

Els: Ja, maar ik vind 1 mei ook vandaag nog belangrijk, want ik denk dat die vakbonden nog steeds een belangrijke rol te spelen hebben. Bovendien meen ik dat 1 mei enkel maar belangrijker zal worden. Omdat ik vaststel dat de zaken waarvoor de vakbonden in het verleden zijn opgekomen, vandaag terug afgebroken worden of in het vizier liggen. Vandaag worden die verworvenheden onder vuur genomen door het neoliberalisme. Een kleine elite van multinationals probeert simpelweg haar winsten en belangen veilig te stellen en dat gaat dan gepaard met enorme herstructureringen, massale ontslagen en ook een toenemende onveiligheid op het werk. In die zin zullen de vakbonden enkel maar meer werk hebben, en dit terwijl door datzelfde neoliberalisme de syndicale rechten aangevallen worden en het dus steeds moeilijker wordt om de strijd voeren op een moment dat het net meer en meer nodig is. Daarom zullen 1 mei en de vakbonden juist nog meer betekenis krijgen in de komende periode.

En bij je leeftijdsgenoten? Denken ze er nog over na of is het vooral een vrije dag?

Els: Voor een heel aantal jongeren zal het ongetwijfeld gewoon een vrije dag zijn. Een dag waarop je in het nieuws toespraken kan horen van enkele oude mannen. Toch denk ik dat de jongeren die op één of andere wijze betrokken zijn bij de andersglobaliseringsbeweging er wel terug belang aan hechten. Je ziet dat vandaag jongeren in verschillende steden op 1 mei een Reclaim the streets organiseren. Je merkt dus dat ook zij het thema terug oppikken. We zien vandaag allerhande nieuwe vormen van verzet ontstaan. Hoewel de vorm misschien wel nieuw is, denk ik dat die beweging voor een andere globalisering toch naadloos aansluit bij de strijd van vroegere generaties voor een andere wereld. Nieuw is dan wel weer dat de strijd nu zo internationaal wordt gevoerd. Dat is misschien wel een les voor de vakbonden. Heel veel beslissingen worden vandaag op internationaal vlak genomen, er is een echte globalisering bezig. Nu zijn we daar op zich natuurlijk niet tegen, maar het gaat erom welke globalisering we willen. En daarom moeten we ons internationaal organiseren. Als je enkel in België protesteert, krijg je al snel het antwoord dat 'Europa' verantwoordelijk is. Dus moeten we vandaag de Europese Unie in vraag stellen.

Vind jij dat er een alliantie met de vakbonden moet komen?

Els: Ik vind dat wel wenselijk omdat de vakbonden een erg belangrijke rol blijven spelen. Zij moeten in de eerste plaats de arbeidsomstandigheden van de mensen verdedigen. Maar hun werk moet ruimer gaan dan dat. Ze moeten ervoor trachten te zorgen dat de mensen een goed leven hebben en dus andere thema's aanraken. Ik ga ervan uit dat de thema's van de andersglobalisten en die van de vakbonden niet zo ver uit elkaar liggen. Het probleem is echter dat de vakbondstop niet mee wil. Die zegt immers dat de Europese Unie geen slechte zaak is, dat er gewoon nog een sociaal luik moet komen. Maar wat voor zin heeft het om een sociaal luik te bouwen aan iets dat totaal asociaal is? De vakbonden moeten Europa in vraag stellen, vind ik. De basis zal heel wat druk moeten

uitoefenen om zo een alliantie tot stand te brengen.

Jullie voeren nu met Attac een campagne tegen de privatiseringen. Wat gaan jullie in Leuven doen?

Els: Op 8 mei organiseren we een hele actiedag tegen privatiseringen. 's Ochtends voeren we actie aan het station, tegen de privatisering van de spoorwegen. 's Namiddags organiseren we een Reclaim the streets, een bewegend straatfeest. Dat doen we omdat we willen tonen dat we de openbare ruimten en de openbare diensten voor ons willen houden. 's Avonds komt Jaap Kruithof om een lezing te geven over privatiseringen en het neoliberalisme. We hopen in elk geval op een samenwerking met de vakbonden hierrond.